

برنامه درسی آموزش دستیاری - زنان

نام دوره : دستیاری زنان	طول دوره : ۴ سال
سال ورودی :	مسئول برنامه : معاون آموزش تخصصی دانشکده پزشکی

مقدمه :

هدف از آموزش رشته تخصصی زنان و زایمان تربیت پزشکانی است که پس از گذراندن آموزش این رشته بتوانند خدمات تخصصی مناسبی به جامعه ارائه نمایند. دستیار باید در طی دوره دستیاری توانایی لازم را در حیطه های شناختی، مهارتی و نگرینی تحت نظارت مناسب اعضای هیات علمی در زمینه ارزیابی پی گیری بیماریهای دستگاه تولید مثل زنان و بیماریهای پستان مرتبط با این رشته و عواملی که بر پیشگیری، تشخیص، درمان و سلامت این اعضاء تاثیر می گذارد را کسب نماید و نیز به مراقبت و مداخله طبی و جراحی مناسب در حین بار داری و زایمان طبیعی و عارضه دار بپردازد.

متخصص این رشته علاوه بر ارائه آموزش ، مشاوره و مراقبت های بالینی به بیماران در موارد مربوط به زنان و مامایی در حالات طبیعی و عارضه دار می تواند در تحقیقات مربوط به این رشته شرکت داشته باشد.

تعریف : برنامه آموزشی رشته تخصصی زنان شامل آموزش بهداشت ، تشخیص و درمان انواع بیماریهای زنان می باشد.
مدت دستیاری : برای رشته تخصصی کودکان ۴ سال است که به سالهای اول ، دوم و سوم و چهارم تقسیم می شود . و علاوه بر برنامه روتین آموزشی دوره های چرخشی در هر سال وجود دارد . مرخصی استعلاجی و زایمان جزء دوره

آموزشی دستیاری محسوب نمی‌شود. شروع دستیاری از مهرماه هر سال می‌باشد. در مورد دستیارانی که بعد از این تاریخ به بخش معرفی می‌شوند مطابق ضوابط دانشکده تصمیم‌گیری خواهد شد.

اهداف کلی دوره دستیاری :

در پایان دوره تخصصی زنان و زایمان دستیار باید بتواند بر اساس اهداف ذکر شده در متن به اهداف در دو حیطه مسائل مربوط به مامایی و بیماریهای زنان دست یابد.

اهداف کلی دوره در زمینه مامایی :

- انجام مشاوره تنظیم خانواده
- مراقبت های دوران بارداری
- مراقبت های قبل ، حین و پس از زایمان
- انجام زایمان های طبیعی و غیر طبیعی
- اداره عوارض طبی و جراحی حاملگی
- اداره حاملگی های پرخطر
- اداره اختلالات بعد از زایمان و آموزش بهداشت خانواده
- اداره اختلالات نازایی

اهداف کلی دوره در زمینه بیماریهای زنان :

- تشخیص به موقع بیماریهای زنان و درمان جراحی و غیر جراحی
- آشنایی با آسیب شناسی مرتبط با بیماریهای زنان
- مشاوره و آموزش بیماران در مورد فیزیولوژی طبیعی سیستم تولید مثل و نیز در مورد رفتارهای پر خطری که عملکرد این سیستم را مختل می‌کند
- توانایی در زمینه اداره بیماران بدحال مرتبط با این رشته و انجام مشاوره در صورت لزوم
- تشخیص ، درمان وارجاع بیماریهای روان جنسی مرتبط با این رشته و ارجاع بیمارهای روان تنی

اهداف آموزشی سال اول

اهداف کلی _ سال اول

دانش کلی در خصوص مراقبت های سرپایی، بیماریهای زنان، مامایی، سرطان شناسی و طب سالمندان را فرا گرفته و ضمن رعایت اصول اخلاق حرفه ای، مهارت های لازم جهت انجام اقدامات موثر برای بیمار را به کار بندد

اهداف اختصاصی سال اول _ حیطه شناختی

دستیاران می باید پاتوفیزیولوژی و نحوه تشخیص و درمان بیماریها و پروسیجر های ذیل را شرح دهد :

- اختلالات شایع دستگاه اورژنیتال مانند خونریزیهای غیر طبیعی
- عفونت واژن وولو
- درماتوزها
- بیماریهای مقاربتی
- درد مزمن لگنی و ارزیابی آن
- توده های لگنی
- روشهای اداره توده های لگنی
- اصول پایه ای اندومتریوز
- کنترل وضعیت همودینامیک، تنظیم مایعات (آب و الکترولیت)
- CPR
- نیاز های جنسی زنان
- پروسیجرهای تشخیصی _درمانی مانند کرایو، بیوپسی آندومتر دهانه رحم
- انواع سقط (Early pregnancy loss)
- تحولات روحی و روانی مربوط به زنان در دوره های مختلف زندگی زنانه (بلوغ / PMS / بارداری / یائسگی)
- دیلاتاسیون و کورتاژ (D&C)
- موضوعات روحی و روانی مربوط به سقط و نا موفق بودن حاملگی
- حاملگی مولار پروسیجرهای شایع ژینکولوژی
- عوارض پس از اعمال جراحی شایع ژینکولوژی
- اپیدمیولوژی و تظاهرات بالینی بد خیمی های ژینکولوژیک
- غربالگری و بدخیمی های ژینکولوژی
- سیستمهای مرحله بندی فیگو (FIGO staging)
- اصول درمان بدخیمی های ژینکولوژیک

- بیماریهای تروفوبلاستیک
- اصول کلی شیمی درمانی در بدخیمی های ژینکولوژیک
- مشکلات روحی و روانی مربوط به بیماران در حال مرگ
- اداره (Management) و مراقبتهای تسکینی (Palliative care) بیمار
- مراقبت های اختصاصی، غربالگری و ایمن سازی متناسب با سن افراد
- مشکلات شایع جسمی، روحی و روانی مربوط به سالخوردگان

اهداف اختصاصی سال اول _ حیطه مهارتی

دستیار در این دوره باید بتواند مهارتهای ذیل را فرا گرفته و انجام دهد :

- گرفتن شرح حال و معاینه کامل مشتمل بر تشخیص مشکلات ژینکولوژیک و اندیکاسیون برای مداخله جراحی
- ارائه اطلاعات بدست آمده از شرح حال و معاینه بالینی به شکل سازماندهی شده واضح، مختصر و منطقی به صورت مکتوب و شفاهی به سایر همکاران
- انتخاب بررسی های تشخیصی مناسب
- توانایی و تحمل در آموزش بیماران (Counseling) و خانواده آنها در مورد روند بیماری و مداخله در آنها.
- انجام مراقبت های اختصاصی، غربالگری و ایمن سازی متناسب با سن افراد آشنایی داشته و ارائه توصیه های لازم
- شناسایی مشکلات روانی-اجتماعی بیماران و خانواده های آنها
- انجام صحیح معاینه با اسپکولوم، پاپ اسمیر و کشت دهانه رحم
- انجام معاینه دو دستی صحیح و دقیق
- ارائه راهنمایی لازم در مورد مشکلات روحی و روانی سالخوردگان
- انجام پروسیجرهای تشخیصی و درمانی مانند کرایو، بیوپسی آندومتر دهانه رحم
- آموزش به افراد در مورد پیشگیری از بارداری و ارزیابی مناسب بودن نحوه استفاده از روشهای مختلف
- تشخیص موارد اورژانسی که نیاز به بستری دارند و انجام اقدامات لازم
- ارائه طرحهای درمانی (Management plans) در باره حاملگی مولار
- تعیین نوع مشاوره بالینی در موارد اورژانسی
- انجام پروسیجرهای اورژانس مانند نمونه گیری خون برای ABG، قرار دادن NG Tube، تنفس با ماسک و غیره.
- انجام دیلاتاسیون و کورتاژ (D&C) (با راهنمایی و کمک دستیاران ارشد)
- حضور در پروسیجرهای شایع ژینکولوژی به عنوان دستیار دوم
- انجام ارزیابی اولیه برای بدخیمی های ژینکولوژیک و سرطانهای جفتی (GTD یا بیماریهای تروفوبلاستیک)
- مراقبت از زخمهای بیمار

- نوشتن دستورات دارویی
- ویزیت بیماران در اورژانس
- آماده سازی بیمار برای اطاق عمل تحت نظر رزیدنت ارشد
- آماده کردن بیمار در اطاق عمل، نظارت رزیدنت ارشد
- شرکت در کورتاژ تشخیصی و کامل کردن سقط تحت نظر رزیدنت سال دوم در شش ماه اول
- انجام مستقیم کورتاژ تشخیصی و کامل کردن سقط آن در شش ماه دوم به بعد
- کمک کردن در بیماران لاپاراتومی و دوختن پوست
- ترمیم خلفی پرینه در آخر سال

اهداف اختصاصی سال اول _ حیطة نگرشی

- نشان دادن توجهی فزاینده به اصول پایه ای اخلاق پزشکی مرتبط با تخصص زنان
- رعایت اصول اخلاق حرفه ای و احترام به بیمار و همراهان وی
- اعتقاد و اهمیت دادن به ارزش همکاری گروهی بین رشته ای برای مراقبت از بیماران سالمند
- اعتقاد به اخذ رضایت آگاهانه از بیمار
- توجه به اهمیت حفظ اسرار بیماران

وظایف و مسئولیت های رزیدنت سال اول در قبال بخش :

- شرکت در Work round
- شرکت در Teaching round (نظارت بر نوشتن شرح حال استیودنت و اینترن) تحت نظر رزیدنت سال بالا
- شرکت در Morning report
- شرکت در Conference ها
- تهیه اسکچول اتاق عمل
- مراقبت بیماران بعد از عمل بطور کلی تحت نظر رزیدنت ارشد
- نشان دادن روند یادگیری پیشرونده به طور مستمر از طریق مطالعه، تحقیق، بررسی متون، شرکت فعال و هم چنین حضور در کنفرانسها و آموزش به دانشجویان پزشکی

اهداف آموزشی در سال دوم

اهداف کلی _ سال دوم

ضمن ارتقاء بهینه سازی آموخته های سال قبل دستیار باید دانش و مهارت خود را در خصوص مراقبت های سرپایی ، بیماریهای زنان ، مامایی و سرطان شناسی و افزایش داده و ضمن رعایت اصول اخلاق حرفه ای ، دانش خود را جهت انجام اقدامات موثر برای بیمار را به کار بندد.

اهداف اختصاصی سال دوم _ حیطه شناختی

دستیاران می باید پاتوفیزیولوژی و نحوه تشخیص و درمان بیماریها و پروسیجر های ذیل را شرح دهد :

- اصول انجام پروسیجرهای اورژانس
- مشکلات سرپایی غیرژینکولوژیک پایه ای شامل (و نه محدود به)
 - عفونت دستگاه تنفسی فوقانی (URI)
 - التهاب گوش میانی
 - افزایش فشار خون
 - دیابت شیرین
 - آسم
 - گاستریت
 - آرتريت و غيره
- اندیکاسیون پروسیجر های شکمی
- جراحی حاملگی خارج رحمی
- اداره بیماران بستری در ICU (Toxic shock syndrome، سپسیس ARDS ، ادم پولمونر و ...)
- بافت شناسی بدخیمی های ژینکولوژیک
- مرحله بندی فیگو (FIGO Staging) سرطان های ژینکولوژیک
- اصول درمان و نحوه پیگیری هریک از بدخیمی های ژینکولوژیک
- اصول اولیه شیمی درمانی وعوارض آن
- اصول رادیوتراپی (پرتو درمانی) در زنان و مامایی

- پیش آگهی بدخیمی های ژینکولوژیک
- ارتباط مسائل سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و مذهبی مربوط به پیشگیری از بارداری وسقط برای بیماران و خانواده های آنها

اهداف اختصاصی سال دوم _ حیطه مهارتی
دستیار در این دوره باید بتواند مهارتهای ذیل را فرا گرفته و انجام دهد :

- گرفتن شرح حال گیری و انجام معاینه هدف دار و موثر برای انواع بیماریهای مرتبط با زنان و مامایی
- ایجاد ارتباط مناسب و کارآمد با همکاران و سایر پرسنل
- آموزش و راهنمایی گسترده به بیماران و خانواده های آنها
- انجام پروسیجرهای سرپایی مانند گذاشتن و برداشتن وسایل پیشگیری از بارداری مانند (IUD)
- تشخیص و ارائه طرح درمانی برای اختلالات شایع ژینکولوژیک شامل (و نه محدود به) :
 - خونریزی غیر طبیعی رحمی
 - عفونتهای ولو واژن
 - اختلالات پوستی
 - بیماریهای مقاربتی (STD)
 - توده های لگنی
 - در د مزمن لگنی
 - آندومتریوز
 - بیماریهای خوش پستان (گالاکتوره) و غیره
- تشخیص ، ارزیابی و ارائه راههای درمان اختلالات بافت های نگه دارنده احشای لگن
- پیگیری و اداره سقط ها وحاملگی مولار و درمان طبی آن
- حضور در پروسیجرهای شکمی ذیل به عنوان دستیار اول مشتمل بر :
 - هیسترکتومی تخمدانی
 - برداشتن تخمدانها
 - میومکتومی
 - سالپینگوستومی

○ سالیپنگلکتومی

○ جراحی حاملگی خارج رحمی

○ ترمیم صدمات مثانه

- ارائه آگاهی های لازم پیش از عمل به بیمار
- انجام ارزیابی های روتین برای پروسیجرهای ژینکولوژیک
- تشخیص، ارزیابی و ارائه طرح های درمانی مناسب برای سقط های مکرر
- انجام پروسیجر های ذیل تحت نظارت دستیار ارشد :

○ کولپوسکوپی

○ پولیپکتومی

○ بیوپسی های مخروطی

○ کرایوتراپی سرویکس

○ تخلیه آبنه های ولو

○ بیوپسی از ولو

- انجام مستقل ارزیابی اولیه بیمار مشکوک به بدخیمی ژینکولوژیک
- ارائه آگاهی های لازم در مورد بدخیمی های ژینکولوژیک به بیماران و خانواده آنها .
- انجام APR ، تخلیه مول ، کمک کردن به لاپاروتومی ها
- آماده سازی بیماران برای اطلاق عمل
- مراقبت بیماران بعد از عمل
- مراقبت از زخمهای بیماران
-

اهداف اختصاصی سال دوم _ حیطة نگرشی

- نشان دادن علاقه مندی و تعهد خود نسبت به رشته زنان
- نشان دادن التزام خود را به تداوم درآموزش از طریق همکاری در آموزش دانشجویان پزشکی.

وظایف رزیدنت سال دوم در قبال بخش :

- شرکت در Work round

- شرکت در Teaching round
- شرکت در Morning report
- شرکت در کنفرانسهای بخش
- تایید و نوشتن اسکچول
- نوشتن دستورات دارویی
- ویزیت بیماران در اورژانس
- سرپرستی رزیدنت سال اول در انجام اعمال جراحی کوچک
- شرکت در ویزیت بیماران درمانگاهی
- سرپرستی رزیدنت سال اول در آموزش دانشجوی و اینترن

اهداف آموزشی در سال سوم

اهداف کلی _ سال سوم

ضمن ارتقاء بهینه سازی آموخته های سال قبل دستیار باید دانش و مهارت لازم در خصوص اندوکرینولوژی، تولید مثل و نازایی را کسب نموده و ضمن رعایت اصول اخلاق حرفه ای ، دانش خود را جهت انجام اقدامات موثر برای بیمار را به کار بندد

و با انجام فعالیت های آموزشی و پژوهشی در جهت انتقال دانش و توانمندی های خود به دیگران تلاش نماید

اهداف اختصاصی سال سوم _ حیطه شناختی

دستیاران می باید پاتوفیزیولوژی و نحوه تشخیص و درمان بیماریها و پروسیجر های ذیل را شرح دهد :

- عوارض ناشی از جراحی های ژینکولوژی
- اختلالات غدد درون ریز تولید مثل
- فرم های بیماری ، آسیب شناسی و اداره جامع کلیه بد خیمی های ژینکولوژیک
- بیماریهای تروفوبلاستیک (GTN)

اهداف اختصاصی سال سوم _ حیطه مهارتی

دستیار در این دوره باید بتواند مهارتهای ذیل را فرا گرفته و انجام دهد :

- انجام تحقیق در مورد یک موضوع در حیطه زنان و ارائه یک کنفرانس تحقیقی
- به عهده گرفتن مسئولیت ارزیابی ، تشخیص و اداره مشکلات سرپایی شایع

▪ ارائه مشاوره در ارتباط با موضوعاتی نظیر پیشگیری از بارداری، سقط، تنظیم خانواده و مسائل جنسی بعنوان یک مشاور و آموزش دهنده .

▪ اعمال مداخله در حل بحران هایی نظیر سوء استفاده جنسی ، تجاوز و غیره با رعایت موازین قانونی و با استفاده از امکانات مناسب

▪ انجام معاینات مناسب با توجه به مدارک موجود در بحران هایی نظیر سوء استفاده جنسی ، تجاوز و غیره.

▪ انجام پروسیجرهای طبی زیر با حداقل نظارت دستیاران ارشد :

○ پاپ اسمیر

○ کولپوسکوپی با بیوپسی

○ تخلیه آبه ها

○ بیوپسی آندومتر (EB)

○ بلوک پاراسرویکال

○ آسپیراسیون کیست.

▪ انجام پروسیجرهای اورژانس مانند گذاشتن IV line (شامل کات داون).

▪ اداره عوارض ناشی از جراحی های ژینکولوژی

▪ ارائه طرح های درمانی برای اکثر اختلالات ژینکولوژیک

▪ ارائه توضیحات لازم برای بیماران مبتلا به اختلالات ژینکولوژیک .

▪ انجام ترمیم قدامی و خلفی

▪ مشارکت در انجام هیستریکتومی واژینال و اعمال جراحی مربوط به بی اختیاری ادراری نظیر مارشال مارکتی و بریچ به عنوان

کمک اول

▪ اداره و انجام انواع سقط ،ممول و حاملگی خارج رحمی را کرده ، ارائه طرحهای درمانی و پیگیری مربوطه

▪ حضور در اعمال جراحی شکمی مشتمل بر هیستریکتومی ، سیستکتومی تخمدانی ، برداشتن تخمدانها ،میومکتومی ،

سالپینگوستومی ، سالپینگکتومی،جراحی حاملگی خارج از رحمی و ترمیم صدمات مثانه به عنوان جراح اول یا کمک جراح اول.

▪ آموزش اعمال جراحی غیر پیچیده ژینکولوژی به دستیاران پایین تر.

▪ ارائه طرح های درمانی مناسبی برای بیماریهای اندوکرینولوژی تولید مثل ونازایی.

▪ مشارکت در جراحی های پیچیده مربوط به نازایی.

▪ مشارکت در اعمال جراحی سرطانها بعنوان کمک دوم.

▪ انجام کلیه اعمال جراحی زنان تحت نظر رزیدنت سال چهارم

اهداف اختصاصی سال سوم _ حیطة نگرشی

- نشان دادن مهارت و تعهد لازم برای آموزش به دستیاران سال پایین تر، دانشجویان پزشکی وسایر کارکنان بهداشتی.
- تقبل مسئولیت در قبال بیماران به ویژه بیماران بستری در ICU.

وظایف رزیدنت سال سوم در قبال بخش :

- شرکت در Work round
- کمک به رزیدنت سال چهارم در Teaching round
- کمک به رزیدنت سال چهارم در برگزاری Morning report
- شرکت در کنفرانسهای بخش
- راند و مراقبت بیماران بعد از عمل
- سرپرستی و نظارت رزیدنت سال دوم و اول در کلیه امور (شامل امور درمان و امور آموزشی)

اهداف آموزشی در سال چهارم

اهداف کلی _ سال چهارم

ضمن ارتقاء بهینه سازی آموخته های سال قبل دستیار باید دانش و مهارت لازم در خصوص اوروژینکولوژی را کسب نموده و ضمن رعایت اصول اخلاق حرفه ای و انجام فعالیت های آموزشی و پژوهشی بروی فعالیت های دستیاران و دانشجویان سال های پایین تر نظارت کامل داشته باشد

اهداف اختصاصی سال چهارم _ حیطة شناختی

دستیاران می باید پاتوفیزیولوژی و نحوه تشخیص و درمان بیماریها و پروسیجر های ذیل را شرح دهد :

- اصول درمان جراحی هیستریکتومی واژینال
- شیمی درمانی ، رادیوتراپی و پیگیری مراحل مختلف سرطانهای ژینکولوژیک وبیماریهای تروفوبلاستیک.
- تکنیک جراحی هیستریکتومی واژینال
- مشکلات روحی مربوط به هیستریکتومی واژینال

- دیستروفي ها و درماتوزهاى ولو
- بيماريهائى مقاربتى از جمله HIV
- حاملگى نابجا آنومالى هاى تكاملى سيستم ادرائى-تناسلى جنس مونث
- پاتوفيزيولوژى ، شرح حال و معاينه فيزيكى و روشهائى تشخيصى ، درمائهائى طبي و جراحى بى اختيارى ادرائى
- سندرم هاى دردناك مثانه
- انواع مختلف فيستول هاى زينكولوژيك
- مانيتور كردن (پايش) و ضعيت هموديناميك ، CPR و ارزيبائى واكنش هاى آلرژيك
- تفسير آزمونهاي سيستومترى را انجام داده
- مراقبت هاى نهايى و تسكينى در حال مرگ

اهداف اختصاصى سال چهارم _ حيطه مهارتى

دستيار در اين دوره بايد بتواند مهارتهائى ذيل را فرا گرفته و انجام دهد :

- نظارت بر كار دستياران سال پايين تر دراعمال جراحى و مراقبت از بيماران داراى مشكلات پيچيده.
- تقبل مسئوليت مراقبت از بيماران در حيطه زينكولوژيك و مامائى به طور مستقل
- انجام عمل جراحى با داشتن سطح بالائى از مهارت فنى و اتخاذ تصميمات شفاف ، به طور مستقل.
- استفاده بهينه از زمان در مراقبت به بيماران سرپاى.
- هدايت بحثهائى علمى با دانشجويان پزشكى و دستياران سال پايين تر (با در نظر گرفتن موضوعات اخلاقى و روانى ، اجتماعى و حرفه اى مرتبط با رشته زنان و مامائى).
- گرفتن مشاوره و جلب همكارى مناسب از متخصصين ساير رشته ها
- ارزيبائى مهارتها و دانش دستياران سال پايين تر و دانشجويان پزشكى و ارائه راهنمائى هاى مناسب براى ارتقاى اين مهارتها.
- قبول مسئوليت در زمينه مسائل ادرائى در حيطه پزشكى را داشته باشد
- پيگيرى فعال و مناسب امور بيماران.
- ارزيبائى و اداره خونريزى هاى غير طبيعى رحمى و ارائه طرح مناسبى براى پيگيرى بيماران.
- تشخيص و درمان عفونتهائى و اژن و ولو مشتمل بر : درمان طبي ، راديوتراپى و ليزر درمانى كونديلوما ، خارج نمودن جسم خارجى و ارزيبائى وجودبيمارى سيستمىك و ساير عفونتهائى همزمان.
- تشخيص و درمان ديستروفي ها و درماتوزهاى ولو
- اداره درد هنگام مقاربت ، ولو و واژينيسموس.
- تشخيص و درمان كليه بيماريهائى مقاربتى از جمله HIV و ارائه راهنمائى هاى لازم را به بيماران.
- آگاه سازى شريك جنسى بيماران مبتلا به بيماريهائى مقاربتى و گزارش موارد به مراكز ذى صلاح

- بتواند نشان دهد که نسبت به موضوعات مرتبط با آگاه سازی بیماران مبتلا به بیماریهای مقاربتی در عصر حاضر حساسیت دارد.
- تشخیص، ارزیابی و اداره توده های لگنی گرفتن از آنکولوژیست.
- انجام اقدامات مناسب جراحی در مورد کیست های تخمدان، پیچ خوردگی و پارگی آن (لاپاراتومی)
- تشخیص و اداره درد مزمن لگنی
- تشخیص و اداره اتیولوژی های غیر ژینکولوژی مانند سیستم گوارشی، عصبی، روانی و سوء استفاده های فیزیکی و جنسی
- تشخیص و اداره آندومتریوز شامل مداخله های طبی، جراحی به تناسب خواسته بیمار در مورد بچه دار شدن یا نشدن در آینده)
- تشخیص و اداره سندرم شوک سمی ، شوک عفونی و AEDS.
- پایش کردن (مانیتور) و وضعیت همودینامیک ، CPR و ارزیابی واکنش های آلرژیک
- تشخیص و اداره حاملگی نابجا (شامل درمان طبی و جراحی و همچنین پیگیری مناسب بیمار).
- انجام اقدامات لازم در موارد مجاز ختم حاملگی های کمتر از ۵ ماه به روشهای مناسب طبی و جراحی.
- تشخیص و درمان آنومالی های تکاملی سیستم ادراک _ تناسلی جنس مونث (شامل مطالعات تشخیصی مانند معاینه فیزیکی مناسب ، بررسی های ژنتیک ، ارزیابی غدد درون ریز و الکتروولیت ها، درمان هورمونی، درمان های جراحی و مشاوره های لازم در این زمینه)

- ارائه رهنمود های مناسب روانی-اجتماعی برای بیمار و خانواده.
- ارزیابی بیماران ، در رده های سنی اطفال و نوجوانی مبتلا به مشکلات ژینکولوژیک مانند درد، ترشح ، توده و جسم خارجی.
- انجام هایمنوتومی.
- تشخیص و اداره اختلالات مربوط به بلوغ.
- ارزیابی و درمان دسمنوره و PMS.
- ارزیابی و درمان خونریزی های رحمی دیسفونکسیونل.
- ارزیابی و درمان آمنوره وهیرسوتیسم .
- اداره شکایات ناشی از یائسگی و دوره پیش از آن (Climacteric).
- ارزیابی، تشخیص و درمان اختلالات مادرزادی مجاری مولرین
- انجام دیسکسیون رتروپریتونئال.
- مشارکت در اعمال جراحی هیستریکتومی واژینال .
- ارزیابی اشکال مختلف بی اختیاری (شامل پاتوفیزیولوژی ، شرح حال و معاینه فیزیکی و روشهای تشخیصی ، درمانهای طبی و جراحی)

ارزیابی (PVR) Post voiding residue

- آزمایش قدرت عضلات پرینه

▪ انجام آزمونهای سیستمتریک را انجام داده و سیستمسکوپی پایه ای.

▪ انجام اعمال جراحی زیر با حداقل کمک از اتندینگ :

○ هیسترتومی واژینال (TVH)

○ ترمیم قدامی و خلفی

○ مارشال مارکتی ، بریچ

○ کولدوپلاستی و ترمیم انتروسل

○ ساکروکولپوپکسی شکمی

○ تعلیق (Suspension) لیگامان ساکرواسپینوس واژینال.

▪ ارزیابی و اداره اختلالات بافتهای نگهدارنده کف لگن شامل پرولاپس کامل.

▪ تسلط کامل بر آناتومی و ساختار کف لگن

▪ تشخیص و تعیین نقص ها و انجام جراحی اختلالات بافتهای نگهدارنده کف لگن

▪ ارزیابی و اداره سندرم های مثانه دردناک.

▪ ارزیابی و اداره انواع مختلف فیستول های ژینکلوژیک.

▪ ارزیابی و اداره بی اختیاری مدفوع و یبوست.

اهداف اختصاصی سال چهارم _ حیطة نگرشی

▪ نشان دادن احساس مسئولیت برای نظارت و آموزش دستیاران سال پایین تر ، دانشجویان پزشکی وسایر کارکنان بهداشتی.

▪ تقبل مسئولیت در قبال بیماران و هماراهان وی .

وظایف رزیدنت سال چهارم در قبال بخش :

▪ شرکت در Morning report

▪ چک کردن پرونده ها (Lab data)

▪ مسئول نظارت بر کلیه امور محوله به رزیدنتهای سال پایین

▪ پی گیری آزمایشات مریض

▪ مسئولیت بیماران بستری در اورژانس

▪ شرکت در کلاسهای آمادگی برای امتحانات پره بورد و بورد

▪ ارزیابی دانشجویان و رزیدنتهای سال پایین بر طبق مقررات بخش

حداقل تعداد اعمالی که انجام آن توسط خود دستیار ضروری است : (در کل دوره دستیاری)

در حیطه مامایی :

حداقل تعداد اعمالی که انجام آن توسط خود دستیار ضروری است :

- زایمان واژینال طبیعی : ۸۰ (هشتاد) مورد
- زایمان واژینال غیر طبیعی (از جمله فورسپس، وکیوم، دوقلویی، کورتاژ و بریج) : ۲۰ (بیست) مورد
- انواع سزارین : ۷۰ (هفتاد) مورد
- مراقبت از حاملگی های پرخطر و پی گیری آن : ۵۰ (پنجاه) مورد
- سرکلاژ : ۵ (پنج) مورد
- آمنیوسنتز : ۳ (سه) مورد
- سونوگرافی : ۱۵۰ (صد و پنجاه) مورد
- کورتاژ تخلیه ای : ۲۰ (بیست) مورد
- کورتاژ مول (Suction curettage) : ۷ (هفت) مورد

اعمالی که انجام آن توسط دستیار به شکل جراح، کمک اول یا کمک دوم (حداقل دو مورد از هر کدام) ضروری است :

- پارگی درجه ۴ (چهار)
- بستن عروق رحمی
- بستن شریان های پوگاستریک
- سزارین هیستریکتومی و یا هیستریکتومی مول

در حیطه زنان :

(۱) پروسیجرهای تشخیصی ضروری :

حداقل تعداد اعمالی که انجام آن توسط خود دستیار ضروری است :

- کولپوسکوپی : ۳۰ (سی) مورد
- هیستروسکوپی : ۱۰ (ده) مورد
- سونوگرافی : ۸۰ (هشتاد) مورد
- لاپاراسکوپی : ۲۰ (بیست) مورد
- دیلاتاسیون و کورتاژ (D&C) : ۴۰ (چهل) مورد
- بیوپسی آندومتر : ۲۰ (بیست) مورد

(۲) پروسیجرهای جراحی:

حداقل تعداد اعمالی که انجام آن توسط خود دستیار (به عنوان جراح اصلی) ضروری است :

- هیستریکتومی ابدومینال : ۲۵ (بیست و پنج) مورد
- هسترکتومی واژینال : ۸ (هشت) مورد
- کولپورافی قدامی یا خلفی و پرینورافی : ۲۰ (بیست) مورد
- سیستکتومی تخمدان یا اووفورکتومی یک طرفه : ۱۰ (ده) مورد
- حاملگی خارج رحمی : ۵ (پنج) مورد
- میومکتومی : ۵ (پنج) مورد
- کنیزاسیون : ۵ (پنج) مورد
- بستن لوله های رحمی (TL) : ۱۰ (ده) مورد

شرایط اجراء

❖ امکانات آموزشی بخش

وجود حد اقل ۳ - ۲ تخت آموزشی به ازاء هر دستيار

- وسایل لازم برای انجام معاینات و اقدامات سرپایی و اعمال جراحی زنان
- مولاژهای لگن
- وسایل کارگذاری IUD
- نورپلنت
- trainer (لاپاراسکوپي و هیستروسکوپي)
- مولاژهای مربوط به احیا(مادر و نوزاد)

❖ مکان آموزش

درمانگاه ها و بخشهای زنان کلیه بیمارستانهای آموزشی

❖ آموزش دهنده

- اتندینگ زنان
- دستياران ارشد

استراتژی های آموزشی

Lecture Based ❖

Group Discussion ❖

T ask Based ❖

Bed Side Teaching ❖

Journal Clube ❖

برنامه زمانبندی آموزش دستیاران سال سوم

نوع فعالیت	زمان تقریبی

روش آموزش

:Didactic

کلاسهای تئوری بالینی
کنفرانس های بالینی
کارگاه های آموزشی
ژورنال کلاب

: Clinical

ویزیت بیمار توسط دستیار و ثبت گزارشات بیماران در پرونده
نوشتن Order بیماران و برگه Consult ، رادیولوژی ، پاتولوژی و ...
شرکت در برنامه های Case presentation
راند روزانه اتندینگ طبق برنامه بخش

- برنامه درمانگاهی و ویزیت بیماران سرپایی طبق برنامه طراحی شده
- آموزش خانواده ها

- کشیک حد اکثر ۱۰ شب در ماه

- ارائه Morning report

منابع آموزشی

-
-
-
-

ارزشیابی

- ارزیابی روزانه در اطاق عمل، راند و درمانگاه

- امتحان کتبی هر شش ماه یکبار

- امتحان پره بورد و ارتقاء سالیانه

- امتحان بورد

دوره های چرخشی (Rotations) در دوره دستیاری زنان و زایمان

ضروری است علاوه بر دوره های چرخشی در حیطه های زنان و زایمان، برای کسب تجربه در سایر حیطه های تخصصی مرتبط نیز دوره های چرخشی به شرح زیر در نظر گرفته شود لازم به ذکر است آموزش دستیاران در این دوره های چرخشی مرتبط با رشته زنان و زایمان بوده، همچنین میزان مسئولیت و نقش دستیاران در این دوره ها مشابه دستیاران خود این برنامه ها باشد. بدیهی است انجام هماهنگی لازم و همچنین نظارت بر روند آموزش در این مورد، همانند سایر اجزاء بر عهده مدیر برنامه می باشد.

دوره چرخشی بخش بیهوشی _ سال اول

دوره چرخشی بخش بیهوشی یک ماه می باشد که در سال اول گذرانده می شود و محتویات آموزشی آن به شرح ذیل می

باشد :

♦ ۱۵ روز در بیهوشی غیر زایمان

♦ ۱۵ روز در بیهوشی زایمان

آموزشهای بخش اول :

- ♦ لوله گذاری نای حداقل ۱۰ مورد
- ♦ تهیه با ماسک صورتی (Face mask) حداقل ۱۰ مورد
- ♦ گذراندن کارگاه آموزش CPR

آموزشهای بخش دوم :

- ♦ زایمان بدون درد (آشنایی با اصول و مراقبت های بیهوشی) حداقل ۵ مورد
- ♦ بی حسی نخاعی و اپی دورال (آشنایی با اصول و مراقبت های بیهوشی) حداقل ۵ مورد
- ♦ مراقبت های نوزاد بعد از تولد (آشنایی با اصول و انجام عمل) هر کدام ۵ مورد
- ♦ بیهوشی عمومی در زایمان (آشنایی با اصول و مراقبت های بیهوشی) حداقل ۵ مورد

دوره چرخشی بخش ICU _ سال دوم

دوره چرخشی بخش ICU برای دستیاران زنان یک ماه در سال دوم می باشد و برنامه این دوره به صورت زیر است :

۱- آشنایی با دستگاههای موجود در ICU شامل :

- ♦ الف- کاربرد Pulse oximeter و اهمیت اندازه گیری درصد اشباع Hb با O2
- ♦ ب- راههای O2 درمانی (Nasal prong Nasal tubes , mask ,.....)
- ♦ ج- آشنایی با طرز کارکرد Mechanical Ventilators و که در نارسایی تنفسی با تنفس مکانیکی بکار گرفته می شوند شامل : Assist Control-IMV, STMV, Pressure support

۲- آشنایی با نارسایی حاد و مزمن تنفسی و پافیزیولوژی Hypoxemia

۳- اندیکاسیونهای Tracheal intubation و روشهای مختلف آن شامل

- ♦ Oral tracheal intubation
- ♦ Tracheostomy
- ♦ Nasal Tracheostomy intubation

۴- عوارض **Tracheal intubation** و **Care** بیماران **Intubated**

۵- تفسیر **Arterial blood gas analysis**

۶- تفسیر **Acid-base disorder** و چگونگی درمان اختلالات اسید و باز

۷- طرز گرفتن **Arterial blood samples** جهت آنالیز گازهای خونی

۸- اطلاعات کافی در مورد **ARDS (Acute Respiratory distress syndrome)**

۹- اطلاعات کافی در مورد بیماریهای **BO-GYN** و نارسایی تنفسی

۱۰- **Criteria** ها برای **Wean off** کردن بیماران نارسایی تنفسی که تنفس مکانیکی دریافت می کنند.

۱۱- اطلاعات کافی در مورد **Electrolytes imbalances**

۱۲- اطلاعات کافی در مورد **DIC, Septic shock, SIRD**

مقتضی است کتاب **ICU** در مدت چرخش یک ماهه توسط رزیدنت مربوطه مورد مطالعه قرار گیرد و رزیدنت

وقت خود را مصروف به مطالعه و یادگیری مطالب **ICU** قرار دهد و به طور فعال در راندها شرکت نماید.

دوره چرخشی بخش یورولوژی _ سال سوم

دوره چرخشی بخش یورولوژی برای دستیاران زنان یک ماه در سال سوم می باشد و برنامه این دوره به صورت زیر است:

۱- شرکت در کلیه برنامه های آموزشی بخش شامل گزارش صبحگاهی، ژورنال کلاب، گراند راند و راندهای آموزشی.

۲- ویزیت بیماران سرپایی و درمانگاهی به همراه دستیاران و استاد مربوطه

۳- ویزیت بیماران بستری در بخش به همراه دستیاران و استاد مربوطه

۴- آشنایی با مطالعات یورودینامیک

۵- آشنایی با روش **NSV** (واکتومی)

۶- آشنایی با اصول **Endourology** مجاری تحتانی ادراری (سیستوسکوپی، دیلاتاسیون.....)

۷- آشنایی با جراحیهای **Anti-incontinence**

۸- آشنایی با **Circumcision**

۹- آشنایی با جراحیهای باز مثانه و حالب

۱۰- آشنایی با لنفادنکتومی ناحیه لگن

۱۱- آشنایی با جراحیهای عروق ناحیه لگن

۱۲- آشنایی با روشهای تشخیص و درمان درد لگن با علل اورولوژیک در زنان

۱۳- آشنایی با روشهای تشخیصی و درمانی نازایی در مردان

دوره چرخش بخش جراحی عمومی _ سال چهارم

دوره چرخش بخش جراحی عمومی برای دستیاران زنان دو ماه است که از این دوره یک ماه در سال اول و یک ماه در سال چهارم گذرانده می شود.

برنامه بخش جراحی عمومی در سال اول دستیاری به شرح زیر می باشد:

۱- شرکت در کلیه برنامه های آموزشی بخش شامل گزارش صبحگاهی، ژورنال کلاب و وراندهای آموزشی

۲- ویزیت بیماران سرپایی و درمانگاهی به همراهی دستیاران و استاد مربوطه

۳- ویزیت بیماران بستری در بخش به همراهی دستیاران و استاد مربوطه

۴- آشنایی با مراقبت های قبل از عمل (Pre-op care) و مراقبت های بعد از عمل (Post- op care)

۵- آشنایی با اصول مراقبت از زخم و پانسمان

۶- آشنایی با انواع برشهای جراحی (Incisions)

برنامه بخش جراحی عمومی در سال چهارم دستیاری به شرح زیر می باشد:

۱- Ground Round

۲- Radiology Conf

۳- Tumor board

۴- Mortality & Morbidity Conf.

۵- در ۶ لاپاراتومی elective کمک اول یا دوم باشد.

۶- تعداد ۵ آپاندکتومی را به تنهایی انجام دهد.

۷- تعداد ۵ عمل فتق ناف ، فتق مغربی را انجام دهد.

۸- در ۶ لاپاراتومی emergency شرکت داشته باشد.

دوره چرخشی بخش سونوگرافی _ سال چهارم

دوره چرخشی بخش سونوگرافی به مدت یک ماه در سال چهارم گذرانده می شود که محتوای آموزشی آن به شرح زیر می باشد:

- ۱- انجام سونوگرافی تشخیصی سیستم تولیدمثل
- ۲- انجام سونوگرافی مامایی شامل : الف- تخمین سن حاملگی، ب- ارزیابی رشد جنین، ج- انجام بررسی بیوفیزیکال، د- بررسی جفت و مایع آمنیوتیک، ه- بررسی آناتومی جنین
- ۳- دانش اقدامات تشخیصی و درمانی توسط سونوگرافی